

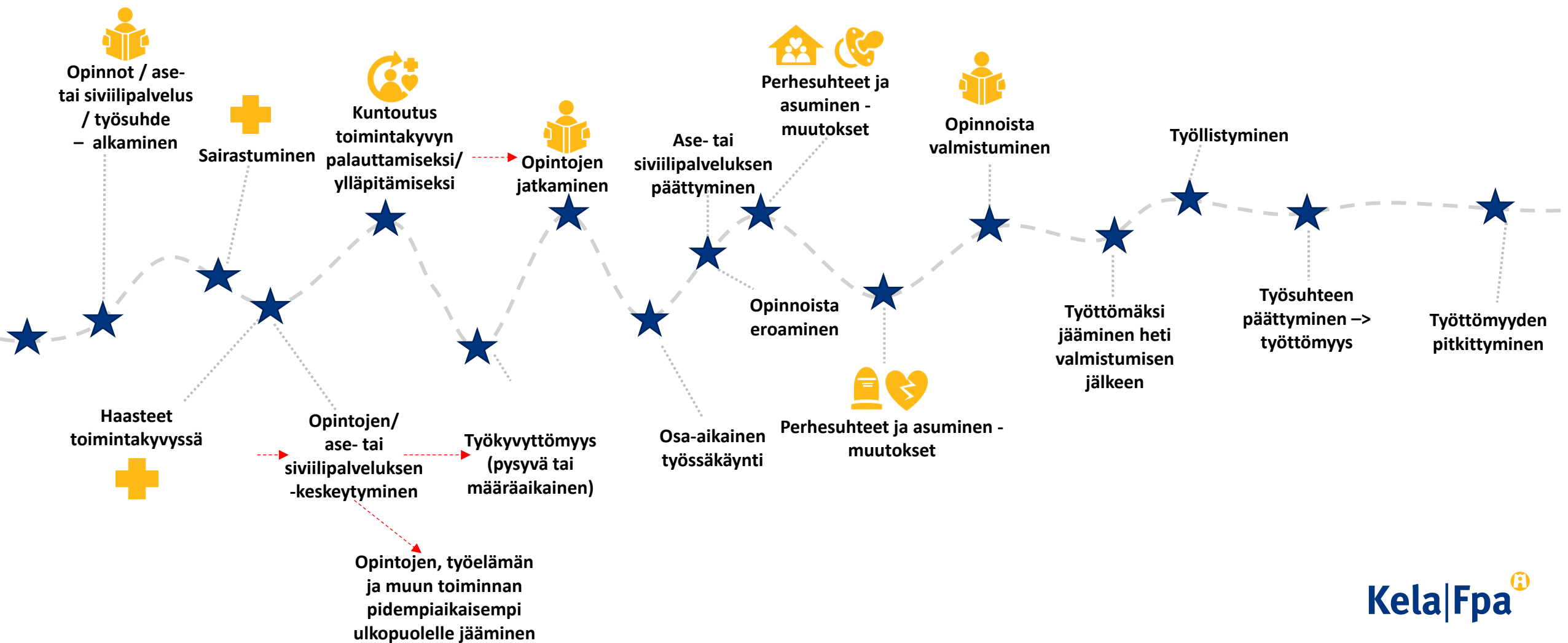
Kela|Fpa[®]

Nuoren Kela

20.8.2025

Inton webinaarisarja

Vahvaa tukea tarvitsevat nuoret ja Kela

- Monella nuorella kiinnittyminen opiskeluun tai työelämään on erityisen haastavaa ja he tarvitsevat vahvempaa ja joskus myös pitkäkestoisempaa tukea arkeen. Taustalla voi olla esimerkiksi sairaus, mielenterveyden haasteet, päihdeongelmat, tai muutoin vaikea ja voimavaroja kuluttava elämäntilanne.
- Vahvempaa tukea tarvitsevan nuoren ja Kelan (sekä kumppanien) välillä on keskimääräistä enemmän ja useammin vuorovaikutusta. Nuoret asioivat pääsääntöisesti puhelimitse ja OmaKelan Viesteillä. Osa nuorista kuitenkin välttelee asiointia ja yhteydenpitoa Kelan kanssa.
- Vahvaa tukea tarvitsevilla nuorilla toimeentulo koostuu monesti Kelan tuista. Useiden tukien hakeminen samanaikaisesti korostuu. Tukia myös haetaan peräkkäin ja tuet saattavat vaihdella. Erityisen tyypillisiä Kelan tukia ovat työttömyystuki, yleinen asumistuki ja toimeentulotuki. Muita tukia, joita nuori saattaa Kelasta saada ovat esimerkiksi sairauspäiväraha, kuntoutusraha, työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki. Osa nuorista saattaa olla Kelan kuntoutuspalvelussa ja moni saa myös keskimääräistä enemmän lääkekorvauksia.

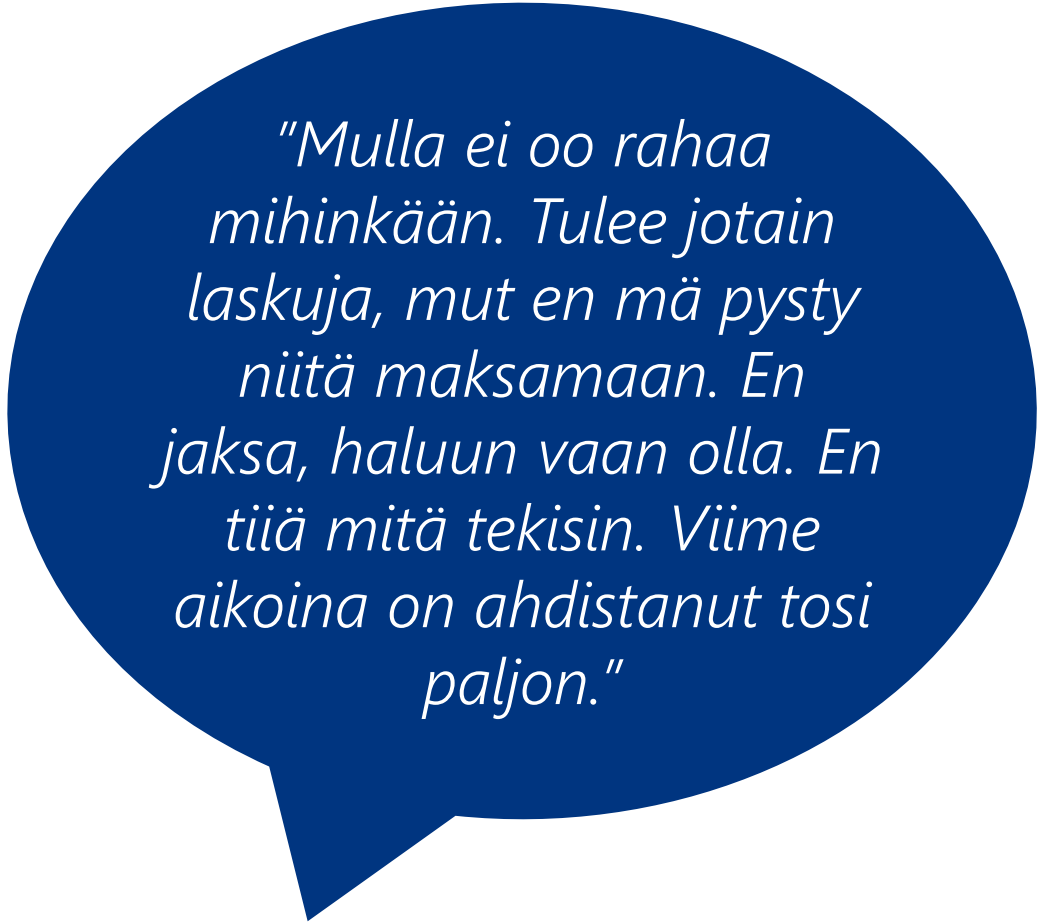
Veetin tarina

Kuka Veeti on?

- Veeti on 18-vuotias nuori.
- Veeti asuu jo omillaan vuokrayksiossa ison kaupungin keskustan laidalla. Veetin vanhempi auttoi Veetiä alussa asioiden hoitamisessa ja maksoi myös takuuvuokran, mutta hän ei pysty tukemaan taloudellisesti tai muutenkaan poikaansa enempää.
- Veetillä on lapsesta asti ollut neuropsykiatrisia haasteita ja hän alkoi yläkoulussa kärsimään yhä enemmän ahdistuksesta.

Veetin nykyhetki

- Veetiä ei ole näkynyt koulussa (TUVA-koulutus) nyt hetkeen. Koulu on yrittänyt tavoitella Veetiä siinä onnistumatta.
- Etsivä nuorisotyö saa myöhemmin ilmoituksen nuoresta. He tavoittavat Veetin ja Veetin tilanne on tämä:
 - Veeti on passiivinen ja toimintakyky on romahtanut.
 - Rahaa ei ole. Ruokaa ei jääkaapissa ole.
 - Laskut on maksamatta ja vuokraa on jo pari kuukautta rästissä.
 - Veetin tilanne on jo haastava.

"Mulla ei oo rahaa mihinkään. Tulee jotain laskuja, mut en mä pysty niitä maksamaan. En jaksa, haluan vaan olla. En tiä mitä tekisin. Viime aikoina on ahdistanut tosi paljon."

Onko tapaamillasi nuorilla vastaavanlaisia lähtötilanteita kuin Veetillä?

Kyllä, silloin tällöin tai jatkuvasti.

Ei, vaan tilanteet ovat vieläkin hankalampia.

Ei, vaan tilanteet ovat helpompia.

Perustoimeentulotuki

Veetille toimeentulotukea?

- Veeti voi saada toimeentulotukea Kelasta, jos hänen tulot, varat ja muut tuet eivät riitä välttämättömiin arjen menoihin, kuten ruokaan ja asumiseen.

Kiireellinen perustoimeentulotuki

- Asiakkaan tulee olla yhteydessä Kelaan (soitto/käynti)
 - Toimitettava toimeentulotukihakemus + tosite tilin saldosta
 - Kelassa tehdään aina tapauskohtainen kiireellisyyden arviointi
 - Jos kiireellisyyden kriteerit täyttyvät
 - Hakemuksesta ratkaistaan ensin vain kiireellinen osuus
 - Kiireellinen toimeentulotuki myönnetään yleensä maksusitoumuksina (ruoka, lääkkeet)
 - Elintarvikemaksusitoumus voidaan myöntää muutamalle päivälle, jos kotona ei ole ruokaa eikä asiakkaalla ole rahaa ruuan ostamiseen.
 - Lääkemaksusitoumus voidaan myöntää, jos lääke on kiireellinen.
- Muilta osin hakemus käsitellään normaalissa käsittelyajassa.

Mihin menoihin perustoimeentulotukea voi saada?

Perusosa

- Tavalliset arjen menot muodostavat yhdessä tuen **perusosan**, jonka määrä on laskennallinen.
- Perusosan suuruudesta säädetään toimeentulotukilaissa ja määriä tarkistetaan vuosittain.

Vuonna 2025 toimeentulotuen perusosan määrä on yksin asuvalle 593,55 e/kk.

Perusosaan sisältyvistä menoista ei tarvitse esittää kuitteja tai laskuja.

- Perusosaan sisältyvät:
 - Ravintomenot
 - Vaatemeno
 - Vähäiset terveydenhuoltomenot (esimerkiksi itsehoitolääkkeet, joihin ei tarvita lääkemääräystä)
 - Henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta aiheutuvat menot
 - Paikallisliikenteen käyttö
 - Sanomalehden tilaus,
 - Puhelimen ja tietoliikenteen käyttö (verkkoyhteydet),
 - Harrastus- ja virkistystoiminta
 - Muut vastaavat jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Mihin menoihin perustoimeentulotukea voi saada?

Muut perusmenot

- Tilanteen mukaan tukea voidaan lisäksi myöntää muihin perusmenoihin.
- Muita perusmenoja ovat:
 - Asumismenot (esimerkiksi vuokra, vastike, sähkö ja kotivakuutus)
 - Välttämättömät muuttokustannukset
 - Julkisen terveydenhuollon menot, jotka eivät sisälly perusosaan (kuten terveyskeskuksen asiakasmaksut),
 - Lasten kunnallisen varhaiskasvatuksen menot sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot,
 - Sekä tietyt menot, jotka aiheutuvat lapsen tapaamisesta, henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.

Muista perusmenoista tulee esittää kuitit ja/tai laskut.

Näin haet toimeentulotukea

- Selvitä, voitko saada toimeentulotukea ja hae ensisijaiset etuudet esim. yleinen asumistuki
- Toimita hakemus ja liitteet Kelaan.
 - Hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa mm.
 - Tiliotteet kaikista kotimaisista ja ulkomaisista tileistä kahdelta viimeiseltä kuukaudelta siihen asti, johon ne on mahdollista saada hakemuksen jättämiseen mennessä.
 - Tiliotteet tulee toimittaa myös edunvalvontatilistä, pelitileistä
 - Vuokrasopimus
 - Varallisuusteen liittyvät selvitykset
 - Tiedot kuolinpesän osakkuudesta, virtuaalivaluutasta, osakkeiden tai rahastojen arvo
 - Laskut muihin perusmenoihin kuuluvista menoista
 - Sähkölasku, kotivakuutuslasku
 - Ym. hakemuksessa pyydetty liitteet

Toimeentulotuki

- [Asiakaspalvelu kumppaneille | Kumppanit | Kela](#)
- [Laskurit | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
- [Keskimääräinen käsittelyaika | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
- [Pohditko toimeentulotuen hakemista? Nämä asiat voivat estää tuen saamisen | Ajankohtaista | Kela](#)

Yleinen asumistuki

Tukea Veetin asumismenoihin

- Yleinen asumistuki auttaa Veetin asumisen turvaamisessa. Asumisen kustannukset ovat merkittävä osa kuukausittaisia menoja.

Yleinen asumistuki, yleistä

- Yleinen asumistuki tarkoitettu pienituloisten asumismenojen vähentämiseen ja asumisen turvaamiseen
- Yleinen asumistuki myönnetään ruokakunnalle yhteisesti
 - Ruokakunta tarkoittaa samassa asunnossa pysyvästi asuvia henkilöitä
 - Veetin tapauksessa Veeti on yhden hengen ruokakunta

Yleinen asumistuki, yleistä

- Yleistä asumistukea voidaan maksaa Suomessa sijaitsevaan
 - vuokra-asuntoon
 - asumisoikeusasuntoon
 - osaomistusasuntoon
- Yleisen asumistuen määrään vaikuttavat
 - asumismenojen suuruus (vuokra, asumisvastike, lämmitys, vesi)
 - asunnon sijaintikunta
 - ruokakunnan jäsenten lukumäärä
 - ruokakunnan aikuisten jäsenten tulot ja omaisuus

Yleinen asumistuki, tarkistaminen

- Yleinen asumistuki voidaan tarkistaa joko
 - Vuositarkistuksena
 - Yleinen asumistuki tarkistetaan vähintään kerran vuodessa
 - Vuositarkistus on vuosi myöntämisaikankohdasta eteenpäin (Myöntö 1.9.2025, vuositarkistus 1.9.2026)
 - Asiakkaat saavat asiasta muistutuksen pari kuukautta ennen vuositarkistusajankohtaa
 - Välitarkistuksena
 - Välitarkistusta haetaan olosuhteiden muuttuessa
 - Yleisimmät syyt ovat
 - Tulojen nousu yli 400 euroa kuussa, tai tulojen lasku 200 euroa kuussa
 - Ruokakunnan jäsenmäärän muutos (esim. avoliitto, lapsen syntymä jne.)
 - Muutto toiseen asuntoon

Yleinen asumistuki Veetin tilanteessa

- Veetin tulee hakea yleistä asumistukea Kelasta joko OmaKelan kautta, tai paperilomakkeella (linkki Yleinen asumistuki-osion lopussa)
- Tärkein hakemuksen liite on voimassa oleva, allekirjoitettu vuokrasopimus
 - Jos vuokrasopimus on jo toimitettu esimerkiksi toimeentulotukeen, ei liitettä tarvitse toimittaa uudelleen

Yleinen asumistuki Veetin tilanteessa

- Hakemus kannattaa aina täyttää mahdollisimman tarkasti
- Liitteitä tuloista tarvitsee toimittaa enää harvoin yleiseen asumistukeen
 - Tiedot Veetin yleisen asumistuen määrään vaikuttavista tuloista, maksussa olevista sekä haetuista etuuksista jne. saadaan Kelan käytössä olevista rekistereistä, esimerkiksi Tulorekisteristä
 - Hakemuksen lisätietoihin voi vapaasti kirjoittaa arviota tuloista, esimerkiksi jos tarkoituksena on hakea sairauspäivärahaa tai työttömyysturvaa
 - Hakemusta käsittelevä ratkaisuasiantuntija soittaa Veetille tarvittaessa, ja pyytää suullisesti lisätietoa
- Mahdollisesta omaisuudesta (esim. kiinteistöt, talletukset, sijoitukset) kysytään hakemuksella

Yleinen asumistuki Veetin tilanteessa

- Yleisessä asumistuessa on yhden kuukauden takautuva hakuaika
- Yleistä asumistukea ei voi saada vuokratästeihin tai takuuvuokraan
 - Kts. myös Toimeentulotuki
- Yleinen asumistuki on mahdollista maksaa suoraan vuokranantajalle hakijan pyynnöstä, jolloin vuokratästien riski jatkossa pienenee
 - Jos vuokra on jäänyt maksamatta kokonaan tai osittain kahdelta tai useammalta kuukaudelta, myös vuokranantaja voi hakea etuuden maksua suoraan itselleen

Yleinen asumistuki

- [Yleinen asumistuki | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
- [Ilmoita Kelaan näistä muutoksista](#)
- [Yleisen asumistuen laskuri](#)
- Yleisen asumistuen paperihakemus
[Hakemus - Yleinen asumistuki](#)

Sairauspäiväraha

Veetille sairauspäivärahaa?

- Veetin toimintakyky on heikentynyt
 - Koulu jäänyt kesken
 - Ei jaksa hoitaa asioitaan
 - Sosiaaliset kontaktit kaventuneet, ei jaksa tavata kavereitaan
- Veeti voi saada sairauspäivärahaa, jos hän ei kykene sairauden vuoksi tekemään tavallista työtään tai työtä, joka on siihen läheisesti verrattavaa

Miten ohjaan?

Terveystilan selvittäminen

- Lääkärin vastaanotolle hakeutuminen
- Työkyvyttömyyden selvittäminen
- Lääkärintodistus (sähköinen/paperinen)

Sairauspäiväraha

- Hakemus ja mahdolliset liitteet [OmaKelassa](#)
- [Sairauspäivärahakauden laskuri](#)
- [Sairauspäivärahan määrän laskuri](#)

Kuntoutuksen mahdollisuudet

- Terveysthuollon kuntoutus ensisijaista
- Tarvittaessa B-lausunto
- Tarvittaessa [ajan varaus Kelaan](#) ja [kumppaneiden asiakaspalvelu](#)

Veetin sairauspäiväraha

- Omavastuu aika 1 + 9 arkipäivää
- Vähimmäismääräinen, koska Veetin tulot jäävät alle vähimmäistulorajan
 - Vuonna 2025 sairauspäivärahan vähimmäismäärä on 31,99 e/pvä
- Maksetaan arkipäiviltä
- Samalta ajalta maksettu toimeentulotuki kuitataan sairauspäivärahasta
- Sairauspäivärahaa maksetaan enintään noin vuoden pituiselta työkyvyttömyysajalta

Sairauspäiväraha

- [Perustietoa sairauspäivärahasta](#) –video (noin 13 min)
- [Kun nuori sairastuu](#) (6.5.2025 verkkoseminaari Kelan tuet ja palvelut nuorten työ- ja opiskelukyvyn tukemisessa).

**Koulutus ammatillisena kuntoutuksena ja
kuntoutusraha**

Kuntoutuskurssit

Veetin opiskelun tukeminen kuntoutuksena?

- Asianmukaiset selvittelyt terveydenhuollossa ja hyvä hoito ovat Veetille ensisijaisia
- Veeti voi hakea koulutusta ja kuntoutusrahaa /nuoren kuntoutusrahaa, jos hänen *työ- ja opiskelukyky on olennaisesti heikentynyt*

Myöntämisedellytykset	Nuoren kuntoutusraha	Koulutus ammatillisena kuntoutuksena
18-19 vuoden ikä	X	
Asianmukaisesti diagnosoitu sairaus tai vamma, joka aiheuttaa työ- ja opiskelukyvyn olennaisen heikentymisen	X	X
Työ- ja opiskelukyvyn olennaisen heikentymisen arvioinnissa otetaan huomioon henkilön kokonaistilanne, sairauden ja vamman lisäksi	X	X
Kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuus (vähimmäistavoite: olennaisten lisäänsioiden hankkiminen)		X
Hyvinvointialueella laadittu opiskelu ja kuntoutumissuunnitelma (KHOPS)	X	
Tehostetun kuntoutuksen eli erityisten tukitoimien tarve	X	
KHOPS:n mukainen toiminta varmistaa ammatillista kuntoutumista ja edistää työllistymistä (vähimmäistavoite: joidenkin toimeentulon kannalta merkityksellisten lisäänsioiden hankkiminen)	X	

Löytyykö Veetille sopivaa kuntoutuspalvelua?

- 16–29-vuotiaat
 - Oma väylä -kuntoutus
 - Nuoren elo -kurssi
- 16-vuotiaat ja vanhemmat
 - Neuropsykologinen kuntoutus
- 18-vuotiaat ja vanhemmat
 - Eri sairausryhmien kuntoutuskurssit, esim. aikuisten mielenterveyskuntoutuskurssit
 - Verso-, Oras- ja Silmu-kurssit
 - Harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus

Tietoa kuntoutusetuuksista

- <https://www.kela.fi/kuntoutus>
- Kelakanava (youtube)
 - [Perustietoa Kelan ammatillisesta kuntoutuksesta](#)
 - [Perustietoa kuntoutusrahasta](#)
 - [Nuoren kuntoutusraha](#)
 - [Perustietoa nuoren ammatillisesta kuntoutuksesta](#)
- [Verkkoseminaari 6.5.2025: Kelan tuet ja palvelut nuorten työ- ja opiskelukyvyn tukemisessa](#)
- [Kelan kuntoutuksen verkkokoulu](#)

Opintotuki

Veetille opintotukea?

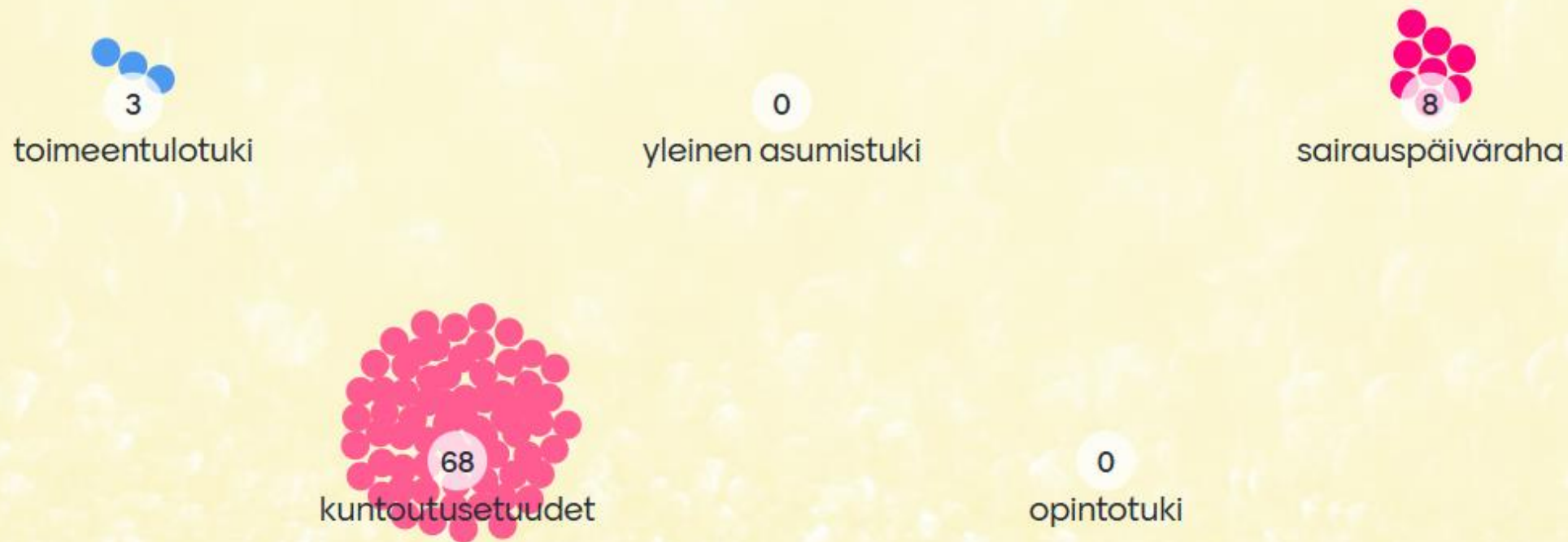
- Veeti ei voi saada opintotukea samaan aikaan kun hän saa sairauspäivärahaa ja kuntoutusrahaa.
- Jos Veeti ei saa kuntoutusrahaa koulutuksen ajalta, hän voi hakea opintotukea.
- Opintotukeen kuuluu opintoraha, asumislisä ja opintolainan valtiontakaus.
- Jos Veeti on oikeutettu opintotukeen, hän voi saada Kelasta opintotuen asumislisää. Veeti ei voi valita, mitä tukea hän saa asumiseensa.

Opintotuki

- Lisätietoa opiskelijoiden tuista:
www.kela.fi/opiskelu
- Laskurit: www.kela.fi/laskurit#opiskelijat
- [Verkkoseminaari 14.4.2025: Opiskelijat ja asumislisä – mikä opiskelijan asumisen tuissa muuttuu?](#)
- [Verkkoseminaari 6.5.2025: Kelan tuet ja palvelut nuorten työ- ja opiskelukyvyn tukemisessa](#)

Mikä näistä Kelan tuista on sinulle hankalin hahmottaa?

**Tulevat Kelan koulutukset ja toteutuneiden
koulutusten tallenteet:**

www.kela.fi/yhteistyokumppanit-koulutukset

Tilaa uutiskirjeitä: www.kela.fi/uutiskirjeet

Kiitos 😊
Mukavaa alkavaa syksyä!